

Bir defaya mahsus mütalaa verilmesinin vergilendirilmesi

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	38418978-120[82-13/1]-329
Tarih	04.04.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 38418978-120[82-13/1]-329 04/04/2014

Konu : Bir defaya mahsus mütelaa verilmesi

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, 2013 yılı Eylül ayında bir defaya mahsus olmak üzere bir bankanın bilginize güvenerek mütelaa istediği, mütelaa karşılığında 50.000,00 TL ödeme yapıldığı ve gider pusulası ile yapılan ödeme üzerinden 10.000,00 TL stopaj yapıldığı belirtilerek, gerçekleşen bu olay nedeniyle herhangi bir beyanname verilip verilmeyeceği hususunda Başkanlığımızdan görüş istenilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun,

61 inci maddesinde, "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." ,

65 inci maddesinde, "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır..." ,

hükümleri yer almaktadır.

Kanunun "Arızı kazançlar" başlıklı 82 nci maddesinin dördüncü fıkrasında ise; serbest meslek faaliyetlerinin arızî olarak yapılmasından doğan kazançlar da "arızı kazanç" olarak tanımlanmıştır.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında, arızî olarak yapılan serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla elde edilen kazancın, bir takvim yılında (1), (2), (3) ve (4) numaralı bentlerde yazılı olan kazançlar (henüz başlamamış olan ticarî, ziraî veya meslekî bir faaliyete hiç girilmemesi ile ihale, artırma ve eksiltmelere iştirak edilmemesi karşılığında elde edilen kazançlar hariç) toplamının 2013 yılı için 21.000 TL tutarındaki kısmının gelir vergisinden müstesna olduğu hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 86 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1/a) bendinde, kazanç ve iratların istisna haddi içinde kalan kısmı için beyanname verilmeyeceği belirtilmiştir.

Yine aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında nakden veya hesaben yaptıkları ödemeleri sırasında tevkifat yapmaya mecbur olanlar sayılmış olup, serbest meslek faaliyetinden dolayı yapılacak ödemeler üzerinden (2/b) bendi uyarınca gelir vergisi tevkifatı yapılması gerektiği hükmüne yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, hukuki bilginiz çerçevesinde 2013 yılı Eylül ayında bir defa verdiğiniz mütelaa nedeniyle elde ettiğiniz 50.000 TL kazancın, Gelir Vergisi Kanununun 82 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendine göre arızı serbest meslek kazancı olarak değerlendirilmesi ve sadece anılan yıl için belirlenen 21.000 TL tutarındaki istisna miktarını aşan 29.000 TL'lik kısmın serbest meslek kazancı olarak yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi ve beyan edilen kısma isabet eden tevkifat tutarının da beyannamede mahsup edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, Gelir Vergisi kanununa göre serbest meslek kazancı elde edenlerin faaliyetlerinin arızı nitelik taşıyıp taşımadığına bakılmaksızın ödemeyi yapanların tevkifat yapmakla sorumlu kişilerden olması halinde anılan Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2/b) bendi uyarınca %20 oranında

gelir vergisi tevkifatı yapılacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026